

Izhaja vsak de-
lavnik popoldne

NOVIČAS

Uredništvo in upravnništvo v Ko-
pičarjevi ulici št. 6 — Telefon
uredništva št. 50 — Telefon
upravnništva št. 328

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144—
za pol leta K 72—

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36—
za en mesec K 12—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10—

DELA VSKI LIST

POSAMEZNA ŠTEVILKA 60 VIN.

Kdaj bo v Jugoslaviji
boljše?

Iz Beograda prihajajo nove vesti o naših, ki jih zamišlja vlada proti strankam, ki se nečejo ukloniti njenim, za ljudstvo in državo pogubnim težnjam. Pravi, da je zadnji ministrski svet sklenil ostre odredbe proti Radićevi stranki, Ljudski stranki in Darodnemu klubu, ki se bodo uporabljali nasproti časopisu in zborovalni svobodi teh strank. O resničnosti teh vesti ne moremo dvomiti, saj popolnoma odgovarjajo vsemu duhu sedanjega režima. Ta režim je imperialističen in absolutističen in kot tak nerazdružljivo spojen s silo in nasiljem. Militarizem in birštvo v najslabšem pomenu besede sta glavna njegova stebra. To je vsem očito dejstvo, ki velja za vsak imperializem in absolutizem, pa naj se že izpolni v imenu monarhizma ali komunizma. Odkod ta pojav?

Imperializem in absolutizem temeljita na brezobzirni sebičnosti posameznikov in celih stanov, ki hrepene po neumesnem uživanju zemeljskega bogastva. To bogastvo pa je omejeno in izpostavljeno moljem in rji in vsem mogočim drugim nevarnostim. Zato večer strah zanje! Razen tega je večer pravni zakon tak, da se tudi največji zločinec hoče, nočeš v dnu svojega srca zaveda vsak svoje krivde nasproti tisti višji Moči, ki jo morda niti sam pred seboj ne priznava, katere obstoj pa vendar čuti, zaveda tudi vsake krivde nasproti ljudem. A zavest krivde nosi s seboj zvest neizbežne kazni zanje, iz te pa se zopet rodi strah pred njo!

Dvojen strah torej preganja nasilnike: strah, da izgube to, česar se oklepajo: oblast in zmotne dobrine, in strah, izvirajoč iz zavesti krivde — strah pred kaznijo. Ta dvojni strah jim ne da pokoja noč in dan, ta strah jih nagiba, da se obdajajo s silo, da zaupajo sebe in svojo stvar le sili. Njim popolnoma nedostaja mirno, velikodušno zaupanje v višjo Previdnost, zaupanje v modrost in blagohotnost širokih slojev ljudstva, ki jih smatrajo le za predmet svojega vladohlepa, v ostalem pa za predmet svojega zakletega sovraštva. Ako si pred očmi vse to, nam postane vse, kar smo dosedaj doživeli v Jugoslaviji, nasilja od malekoste cenzure in samovolje v gospodarskih vprašanjih do batin in krvavih grozodejstev v Macedoniji, ob sebi umljivo.

Morda se bo kdo posmeheval in menil, da se politično življenje pač ne ravna po istih pravnih načelih, ki veljajo za posameznika in da treba tu drugih vidikov. Ta se pač moti. Njavna načela so samo ena in nepodkupna, a vrhu tega so nosi-

telji politike isti posamezniki. Vsaka politika nosi na sebi znake duševnosti tistih posameznikov, ki jo vodijo.

Kdo so možje, ki vodijo v Jugoslaviji notranjo in zunanjo politiko? Ali najdemo med njimi le enega pravega misleca, ki bi se zavedal velikosti državniškega poslanstva v tistem zmislu, ki ga daje edino-urejen oseben odnos do Vlade, ki je nad vsem, nad posameznikom kakor nad državami? Ali najdemo med njimi vseni le enega globokovernega moža?

V Jugoslaviji vladajo sedaj možje, ki zahtevajo zase pridevek »naprednosti« in »svobodomiselnosti« v zmislu plehkega svobodomiselnosti, možje, ki vero k večjemu tolerirajo, bodisi iz narodnih, bodisi iz drugih političnih razlogov, ki bi jo pa drugače raje danes nego jutri obglavili, in to

posebno katoliško vero, ki pozna najmanj kompromisov. S tem smo povedali vse, kar smo hoteli.

Dokler bodo vladali v Jugoslaviji ti in taki možje, nimamo pričakovati ničesar dobrega in trajnega. Ljudstvu ne preostane drugega, nego da se zave, da mora tudi v politiko in vse javno življenje priti krščanski duh, ki edini pozna prave cilje in prava pota našega bivanja na zemlji, ki edini donaja srečo in blagoslov. Tej zavesti naj ljudstvo ostane zvesto in zbira svoje sile za delo in boj, da vržemo sedanjí pogubonosni sistem in dvignemo v Jugoslaviji zastavo krizanstva na vrh jamba države ladje! Potem šele bo zavela po naših deželah široka svoboda in pravičnost in dobro se bo godilo tudi tistim, ki so danes zatirani in izkoriščani!

Logatec v naši upravi.

Danes ob pol 9. uri zjutraj so se s posebnim vlakom odpeljale naše oblasti v Logatec, da prevzamejo upravo. S posebnim vlakom so se odpeljali zastopniki vlade, mestne občine, vojaštva, časnikarji, zastopniki raznih narodnih društev in korporacij. Pred odhodom vlada je godba zaigrala vse tri jug. himne, nakar se je med navdušenim klicanjem velike množice ljudi, ki se je zbrala na kolodvoru, vlak

odpeljal.

Tekom današnjega dneva bodo naše oblasti prevzele posle v Logatecu, nakar odidejo jutri v spremstvu razmejilne komisije na Rakek.

Po vseh krajih, ki pridejo zopet v Jugoslavijo, plapolajo zastave. Pozdravljeni, bratje!

Splošna mobilizacija v Rumuniji?

Bukarešt, 25. febr. (Izvir.) Rumunska vlada je odredila splošno mobilizacijo celo-

kupne svoje vojske. Mobilizacija je v zvezi s pomladansko ofenzivo proti boljševikom.

Glasilo bank.

Ze večkrat smo opozarjali na način reklame, ki se je poslužuje ljubljanski dnevnik »Jutro«, da lovi naročnike. Letaki, na katerih se predstavljajo po ljubljanskih reklamnih deskah: bivši trgovski minister dr. Kramer, bivši podpiral in finančni pomočnik dr. Zerjav ter poverjenik za socialno poskrb Adolf Ribnikar, niso še najboljši izum jutrovske gospode, ker vsa Ljubljana že zdavnaj pozna te čitatele lastnega lajžurnala. Svoječasno smo poročali o okrožnicah, ki jih je razposlalo upravnništvo »Jutra« našim orožnikom. Danes nam je prišla v roke podobna okrožnica št. 12, ki nam dokazuje, da je glasilo ljubljanske in belgrajske vlade »Jutro« obenem tudi glasilo bank in kapitalističnih podjetij.

Jutrovci v tej okrožnici na banke moldejujejo za oglašje tako-le: »Ne bo odveč, ako »Jutro« apelira na Vaš cenjeni zavod, da ga blagovoli v prihodnje mielu podpirati z večkratnim stalnim inseriranjem.«

To prošnjo pa utemeljujejo tako-le: »Nagade, ki so leteli na račun raznih bank in kreditnih zavodov, je naš dnevnik »Jutro« čestokrat krepko in uspešno pariral in izkušal spraviti v pravi sklad.«

Tako so nam torej Jutrovci sami izdali javno tajnost, da je njihovo glasilo pravzaprav glasilo bank in kapitalističnih podjetij. Mi o tem nismo nikoli dvomili, veselili nas pa, da to gospodje okoli »Jutra« v svoji tajni okrožnici tudi sami priznajo. Delo slovenskega velesrbskega glasila bomo pa tudi v prihodnje vestno zasledovali. Upamo, da bo »Jutro« na ta način priznalo še druge fonde, ki se stekajo v upravo »Jutra« ter omogočajo njegovo izhajanje in krijejo njegov deficit.

Širite „NOVI ČAS“

E. Bulwer:

Poslednji dnevi v
Pompej h.

>Priznal sem ti, da so ona božanstva, ki se njim na čast kadi toliko oltarjev, zgolj izmišljotine. Priznal sem ti, da so naši obredi in ceremonije sama našemljnja, da prevarimo preprosto ljudstvo v njegovo korist. Pojasnil sem ti, da iz teh prevar izhajajo vezi človeške družbe, soglasje sveta, moč modrih, in da je ta moč pokorščina preprostega ljudstva. Ostanimo torej pri teh zdravilnih premamah — če že človek mora imeti vero, obdržimo pri njem to, kar je vzljubil po svojih očutih in kar navada posvečuje in utrjuje. Ko pa iščemo boljše vere za sebe, kojih čuti so preveč duševni za ono urodno vero, pustimo drugim ono oporo, ki se pred nami sesuje v nič. To je modro — to je dobrotno.«

>Dalje.<

>In potem, ko je to dognano, je nadenal Egiptan, »ko so stari kašipoti ostali nepokvarjeni za one, ki jih nameravajo zapustiti — pa si opasamo ledja in se podamo v nove kraje vere. Pri tem pa takoj otresi s svojega spomina, s svojih misli vse, kar si dole veroval. Misli si, da je duh čist, nepopisan zvitek papira, ki je nanj mogoče prvkrat pisati. Ozri se po svetu — opazuj njegov red — njegovo pravilnost — njegov ustroj. Nekaj je moralno ustvariti — ustroj spričuje o njem, ki ga je naredil — ob tej gotovosti se prvokrat dotaknemo suhe zemlje. Ampak kaj pa je tisto nekaj? — Bog, zaključ. Počakaj — samo nobenih zmedenih in

zmedo delajočih imen. O tem, kar je ustvarilo svet, ne vemo, ne moremo vedeti nič, samo naslednje znake poznamo: — sila in neizpremenljivost — ki se ne ozira na posamezne slučaje — ki se suče, razteza, uničuje dalje — ne glede na to, koliko razpršenih src, odločenih od glavne množice, pade strlih in uničenih pod njenimi kolesi. Zmes slabega in dobrega — obstoj trpljenja in zločinov — je v vseh dobah delal preglavice modrijanom. Ustvarili so Boga — menili o njem, da je dobrotljiv. Kako pa je potem prišlo to zlo — zakaj je pripustil — pa nak, čemu izmislil — čemu ga je pustil dalje obstojati? Da si to raztolmači, si ustvari Perzije drugega duha, čegar narava je hudobna, ter si misli, da je neprestan boj med njim in med Bogom dobrega. Zmota vedežev je bila, da so raziskovali lasnosti neizogibne potrebe, kjer je vse sama tema in slepota. Da bi bili omejili svoja raziskovanja na naravo — kakošno znanje bi že vse ne dosegli! Tukaj ni potrpljenje, pričakovanje nikdar zaman. Mi vidimo, kar raziskujemo, naš duh stopa po čuteni lestevici vzrokov in učinkov. Narava je veliki duh zunanjega vseмира — neizogibna potreba pa ji narekuje postave, ki po njej deluje — daje nam zmožnosti, ki z njimi preiskujemo — te zmožnosti so radovednost in spomin — njih zveza je razum — njih dovršenost modrost. S pomočjo teh zmožnosti preiskujemo toraj to neizkoprno naravo. Preiskujemo zemljo — zrak — morje — nebo — ter najdemo, da imajo vsi neko skrivnostno soglasje med seboj — da mesec vpliva na odtok in pritok — da zrak vzdržuje zemljo in je sredstvo življenja stvari — da merimo s poznavanjem zvezd velikost zemlje — razdelju-

jemo časovne dobe — da nas njihova luda svetloba vodi v propad preteklosti — da spoznavamo v njihovi svečani znanosti usodo bodočnosti. In s tem — ko ne poznamo tega, kar je neizogibna potreba — spoznamo vsaj njega pravila. Sedaj pa, kakošen nauk zadobivamo iz te vere — kajti vera je to. Jaz verujem v dvoje božanstev: naravo in neizogibno potrebo; poslednjo častim s spoštovanjem, prvo z raziskovanjem. Kakošen nauk pa uči? Naslednje: vse stvari so podvržene samo splošnim pravilom; sonce sije v veselje mnogih — lahko pa je tudi žalost nekaterih; noč razliva spanje čez množice — ampak daje zaščito umoru prav tako kakor spanje; gozdovi kraste zemljo — pa dajejo zavetja kači in levu; morje nosi na tisoče ladij — ampak pogoltno eno. Tako deluje narava, tako hiti neizogibna potreba po svoji strašni poti samo za splošno korist in ne za vseobčno. Tako se glasi nauk strašnih gonilnih sil sveta — in to je moj nauk, ki sem njegova stvar. Jaz obdržujem svečeniške prevare — zakaj koristne so za množico; razodevam ljudem umetnosti, ki jih razkrijem — znanosti, ki jih izpopolnujem; pospešujem prostrani obseg civilizacije znanosti; s tem služim množici — izpopolnujem splošno postavo — izvršujem veliki nauk, ki ga uči narava. Za sebe zahtevam posebno izjemo, zahtevam jo za modrijana — v zavesti, da moja osebna dejanja niso nič na veliki tehtnici dobrega in slabega, v zavesti, da more uspeh mojega znanja podati množici več dobrega, kakor more moje poželenje narediti slabega pri malo njih (zakaj prvo more prodreti v najbolj oddaljene kraje in oplemeniti še nerodene narode); svetu dajem modrost, sebi prostost. Jaz razsvitlujem

Šolski pouk v ustavi.

Razprava v ustavnem odboru.

Beograd, 25. febr. Današnje, devetnajsto sejo ustavnega odseka je otvoril ob 9. uri dr. Momčilo Nincić. Takoj so prešli na debato člena 16, ki govori o osnovnem pouku. Dr. Sima Marković (komunist) je dejal, da se strahoviti kaos, ki je nastal po svetovni vojni v vseh pokrajinah naše države, ni omilil, temveč se je celo povečal. Ta kaos se je vrnil tudi v naše šolske razmere, zlasti kar se tiče Srbije. Govornik je dejal, da vsi protesti profesorjev niso pomagali. Po njegovem mnenju je popolnoma napačno stališče, da so se mladi nadomeščala med vojno izgubljena leta, kar ni le škodilo šoli, temveč tudi javnemu življenju. Šola naj se postavi na moderno podlago. Poleg učiteljev in roditeljev, kakor to predlaga posl. Avramović, mora moderna pedagogika pritegniti k upravi tudi one, ki so pri tem najbolj zainteresirani, to je dijake. Koncem svojega govora je pristal dr. Marković, na predlog muslimanov, da se za Arnavte in Turke otvorijo šole v njihovem maternem jeziku, a srbski jezik naj bo kot državni jezik obvezen. Isto je treba napraviti tudi za Nemce, Mažare in Rumune.

Dr. Ivan Pavičić (Narodni klub) je omenjal, da je treba posvetiti osnovnemu pouku tem večjo pažnjo, ker je ravno v tem tičal vzrok velike nepismenosti v naši državi. Kot neobhodno potrebno, da se doseže zaželeni rezultat, je treba držati učitelje na enem in istem mestu, da imajo priliko spoznati otroško dušo, z druge strani pa, da deca zljubi svojega učitelja. Govornik se je izrekel v prilog zasebnih šol. Navajal je, da je v Bosni in Hercegovini preko 50 zasebnih osnovnih šol, ki jih vzdržujejo umiljene sestre iz Zagreba nad 40 let. Te šole so najsvetlejša točka kulturnega dela v Bosni in Hercegovini. Zato ni povoda, da se te šole odstranijo in se radi tega protivi predloženemu načrtu, po katerem se morajo osnovne šole odtegniti zasebni iniciativi. Zasebne šole naj se snujejo v mejah zakona.

Ljuba Jovanović (radikalec), je prečital člen 16., kakor je bil sestavljen sporazumno med delom zastopnikov v ustavnem odboru. Znanost in umetnost sta svobodna ter uživata zaščito in podporo države. Vseučilišni pouk je svoboden. Pouk je državni. Vse pouk počiva na eni in isti podlagi, prilagajajoč se onim, katerim je namenjen. Vse šole morajo dajati moralno odgojo in pospeševati državno zavest

življenje drugih in vživam svoje. Da, naša modrost je večna, ampak naše življenje je kratko, in dokler traja, se okoristi z njim kar največ. Svojo mladost predaj zabavi, svoje čute veselju. Kmalu pride ura, ko vinska kupica počni in venci nehajo cvesti. Vživaj, dokler moreš. Apeid, ostani moj učenec, moj privrženec! Učiti te hočem ustroja narave, njenih najtemnejših in največjih skrivnosti — znanja, ki mu bedaki pravijo čarovanja — pa mogočnih tajnosti o zvezdah. S tem boš izpolnival svojo dolžnost do množice, s tem boš razsvitlil svoj rod. Popeljem pa te tudi do veselja, ki se preprostim ljudem o njem niti ne sanja, in dnevu, ki ga daruje ljudem, sledi sladka noč, ki se v njej predaš samemu sebi.«

Ko je Egiptan umolknil, se je oglasila okroginokrog, spodaj, zgoraj najnežnejša godba, kar jih je Lidija kdaj učila, ali Jonija kdaj izpopolnila. Glasila se je kakor tok glasov, ki so iznenada objeli čute, jih opojili in dušili. Bila je kakor spev nevidnih duhov, kakor so jih mogoče ovcariji slišali v zlati dobi, ki je plaval po Tesalskih dolinah ali pol-danskih pafoskih gajih. Besede, ki so pohitele Apeidu na ustnice, da bi odgovoril na lažna umstovanja Egiptanova, so trepetajoče utihle. Bilo mu je kakor da bi bilo bogoskrustvo, če bi prekinil to čarobno godbo — do-
vzetnost njegove razburjene narave, grška mehkost in gorečnost njegove tajne duše je bila iznenadena in preobvladana. Z odprtimi ustnicami in žejnimi ušesi se je zgrudil na sedež, medtem pa se je oglašil nov spev.

(Dalje).

v svrhu državnega edinstva ter tolerance. Kar se tiče verskega pouka, morajo sprejemati otroci verski pouk po želji rediteljev, odnosno oskrbnikov, ločeni po veroizpovedih. Strokovne šole se odvijajo po potrebah posameznih poklicev. Državni pouk naj se daje brez vpisnine, solnine in drugih pristojbin. V koliko so dopuščene zasebne šole, naj odreja zakon. Vse ustanove za izobrazbo so pod državnim nadzorstvom. Manjšinam drugega plemena in jezika se dajo osnovne šole v njihovem materinem jeziku pod pogoji, ki jih določa zakon.

Odsek je na to glasoval o členu 16. ustavnega načrta, kakor ga je prečital poslanec Jovanović. Člen je bil sprejet z večino glasov.

Judovska socialdemokracija.

Kako zelo je socialna demokracija židovska skozi in skozi, kaže lista delegatov, ki se udeležujejo dunajske socialistične konference. Večina delegatov je židovskega pokolenja, tako da je to pravzaprav konferenca mednarodnega židovstva. Tudi poljske in moskovske socialiste zastopata žida: dr. Diamand in Bronski-Warzsawski. Ali more delavstvo res verjeti, da mu hočejo ti židje dobro in da se bore za njegove koristi?

MEDNARODNA SOCIALISTIČNA KONFERENCA NA DUNAJU.

LDU Dunaj, 25. febr. (DunKU) Mednarodna socialistična konferenca je nadaljevala generalno debato o referatu »Metode in organizacija razrednega boja«. Tisamann (Frankfurt) je priporočal ustanovitev proletarske svetovne zveze na mestu kapitalistične zveze narodov. — Dr. Fritz Adler je podal poročilo komisije, sestavljene za razmotrivanje tez o metodi in organizaciji razrednega boja, in je naznanil, da so bile teze s stilističnimi popravili sprejete. Potem je predložil provizorni statut delavskega združenja socialističnih strank in nastopno resolucijo: Mednarodna socialistična konferenca na Dunaju pozivlje vse delavce k združenju v socialističnem pokretu posameznih držav. Odločno hoče na podstavi storjenih sklepov z vsem poudarkom delovati za udejstvovanje tega ujedinjenja in pozivlje socialiste vseh držav, naj podpirajo njena prizadevanja s tem, da si prizadevajo krepkopoljno vzpostaviti revolucionarno proletarsko edinstveno fronto proti kapitalizmu in imperikalizmu tako v svoji deželi, kakor tudi v obsegu mednarodne proletarske razredne organizacije. — Razprava se bo nadaljevala jutri dopoldne.

PREBIVALSTVO V PETROGRADU IN MOSKVI.

LDU Moskva, 25. febr. (Brezlično) Ljudsko štetje kaže, da se je število mestnega prebivalstva jako pomanjšalo, povprečno za 30%. V predmestjih se je število še bolj zmanjšalo. Petrograd šteje 709.900 duš, Moskva pa 800.000.

Politični dogodki.

+ Predsednik stanovanjskega urada v Mariboru je postal, kakor posnemamo iz demokratičnih listov, neki podpolkovnik Vidmar. Svoječasno smo v našem listu poročali, da se je sedanjemu poverjniku za socialno skrb Adolfu Ribnikarju mudilo, da je telegrafično naročil deložacijo nekega invalida v Mariboru, da je zamogel v invalidovo stanovanje spraviti svojega prijatelja, iz jugoslovanske armade odpuščenega podpolkovnika Vidmarja. To se je zgodilo na telegrafičen ukaz sedanjega poverjenika, kljub temu, da so se v zadevi vršile še poizvedbe in da je bil tozadevni akt pri poverjeništvu še nerešen. Sedaj razumemo, zakaj se je g. Adolf tako mudilo, utemeljil pa je svoj ukrep s tem, da je poprej nezaposlenega g. podpolkovnika zaposlil s predsestvom stanovanjskega urada in na ta način tudi utemeljil njegovo bivanje v Mariboru in njegovo pravico do stanovanja. Ništa više!

+ Dobrodelnost socialistov v tovarni celjske okolice. Iz Celja: Večletna članica njihovega društva, Terež. Umek, mati več otrok, je pred kratkim težko zbolela. Revna mati se je našim članom smilila, ker smo videli, kako je podpora potrebna, toda socialisti medtem niso imeli ž njo nobenega usmiljenja, češ, ker je za nekaj tednov članarine izostala. Ker so pa videli, da pobirajo od naše strani podporo za bolelno sodelavko, so takoj začeli tekmovali. In lepa vsota bi bila prišla skupaj, ker v takšnih zadevah nismo hoteli politike in smo se mi zraven prispevali. Končno so se ti socialistični prijatelji izmislili, da je sedaj lepa prilika in so od nabrane podpore odtegnili njen članski dolg, tako, da se je od lepe vsote le nekaj malega podpore nji izročilo. To presega že vse meje. Kakor se vidi, je socialistično geslo: »Najprej jaz pridem, kar vstane, je za človekoljubnost.« — Tovarniški delavci.

Dnevni dogodki.

Ij Umrla je včeraj opoldne vsled zastrupljenja krvi 16 letna hčerka posestnika in gostilničarja »Pri Amerikancu« Pepca Škulj. Pogreb bo jutri ob pol 4. uri popoldne. N. v m. p.

— Pozor invalidi! Invalidski oddelek rabi nujno vrtnarja za en podrejen zavod. Invalidi, kateri so vrtnarstva večji ali tudi ne večji, ki bi pa imeli veselje za ta poklic ter so zadostno delazmožni, naj vpošljejo tozadevne prošnje čimprej na invalidski oddelek poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani ob priključitvi izvida nadpregleda in zadevnih spričeval.

— Južna železnica. Lastniki certifikatov za državne nastavlence se obveščajo, da veljajo za leto 1920 izstavljeni certifikati za vožnje po znižani ceni na progah južne železnice v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, še nadalje do 31. marca 1921.

— Sprememba voznega reda na progi št. Janž na Dol—Trebnje. Pričenši z dnem 28. februarja 1921 vozi na progi št. Janž na Dol—Trebnje na mesto mešanega vlaka štev. 4637, mešani vlak štev. 4635 z odhodom iz št. Janža ob 16. uri 30 min. in prihodom v Trebnje ob 17. uri 24 minut. Vlak štev. 4635 ima zvezo z vlakom štev. 1016, ki prihaja v Ljubljano glav. kcl. ob 20. uri 4 minute.

— Varnost na deželi. V Hohavcih pri Moravcih je bilo vlomljeno skozi okno pri posestniku Resniku, katerega so vlomilci oškodovali za 540 kron. — Antonu Koširju v Zagorju so bili ukradeni čevlji, klubok in 400 kron denarja. — 1000 K vredna veriga je bila ukradena Peregrinu Cepudru v Lukovici. — Pri Angeli Blažičevi v Stari Vasi je prenočevala neka Ljubljanka, katero je pa vzela noč. Vzela je s seboj tujeja blaga vrednega 1350 K.

— Dijaški štrajk radi predragih knjig. 22. t. m. je rimsko vseučiliško dijaštvo proglasilo štrajk radi draginje knjig. Posebna deputacija se je oglasila pri državnem podtajniku Rubiliću, ki je odgovoril, da je že stopil v stik z raznimi založniškimi tvrdkami radi znižanja cen. O uspehu bo dijaštvo poročal o par dneh. Dijaški hočejo štrajk razširiti tudi na druge šole. — Tudi v Bologni je vseučiliško dijaštvo nastopilo proti draginji knjig in doseglo začasno 30 odstotno znižanje cen.

— 50 vagonov žita ukradli. Nedavno so na ladiah vlačikah vozili po Donavi z Ogrskega 50 vagonov rži, ovsu in koruze, ki je bilo namenjeno avstrijskemu prehranjevalnemu uradu. Blizu Fischamenda so ladijski uslužbenci pristali, a na mestu so že čakali razni kupci, ki so pokupili žito po 1200 K q in ga odpeljali. Oblast je zaprla že mnogo krivcev.

Ljubljanska poroka.

Porotnemu senatu je predsedoval včeraj g. dvorni svetnik Vedernjak, votanta sta bila gg. nadsvetnika Jarc in Žebre, obtožbi je zastopal g. drž. pravdnik Laurenčak.

Uboj v Tacnu pod Šmarno goro.

Ivan Juhant, po dom. Pergav, z Brege je zvečer na praznik sv. Treh kraljev sedel v gostilni Jožeta Rotarja pod Šmarno goro v družbi več fantov, ki so pili in peli. Pijan ni bil nabeđen, Okoli 7. ure zvečer so pričeli gostje odhajati. Zunaj hiše je stopil k Juhantu in Lampiču vojak Anton Aleš in je rekel: »Fantje, zdaj boste tekli!« Aleš je tudi dvakrat udaril Filipa Jarca, ki je nato zbežal; Aleš je skočil nato proti Francu Lampiču in ga udaril; tudi Lampič je zbežal. Aleš se je obrnil nato proti Juhantu in je dal tudi njemu dva udarca. Ko ga je hotel še enkrat udariti, je potegnil nož iz desnega žepa, ga odprl z levo roko in zamahnil z vso močjo proti Alešu, ga zadel v prsa in potegnil nož zopet ven. Aleš je napravil še nekaj korakov, potem je pa omahnil, padel na tla in čez nekaj trenutkov nato umrl.

Juhanta je zagovarjal g. dr. Švigelj. Opisal je dogodek, kakor ga je opisala obtožba.

Ljubljanski dogodki.

Ij Kongregacija za moške pri oo. jezuitih ima jutri 27. sveč. ob 3. uri popoldne svoj shod.

Ij Govori za moše se začno v nedeljo dne 6. marca v kapeli oo. jezuitov, Zrinjskega cesta 9. Vsak dan govor ob 8. uri zvečer. Kapela rezervirana izključno le možem.

Ij Novi delalni predsednik dr. Baltić so je včeraj popoldne pripeljal v Ljubljano v spremstvu dr. Zerjava.

Ij »40 kronski bankovci so ponarejeni!« Tako se je govorilo te dni po Ljubljani. Te govorice pa so neresnične. Ti bankovci so popolnoma pravilni. Ne dajte še begati; kajti gospodje ponarejevalci jih doslej še niso mogli ponarediti.

Ij Ljubljanski trg. Mesa vseh vrst je na trgu v izobilju. Kvaliteta govejega mesa se je na trgu izboljšala. Goveje meso I. vrste 30 K, II. 28 K; telečje meso I. 26 K, II. 24 K;

svinjsko meso I. 32 K, II. 30 K; kozlički, jagneta 24 K. Ceno mesu določi mestni magistrat na podlagi tačasne cene žive klavne živine in klavnih rezultatov kvalitativno različnih volov. Mesarju se pusti samo oni dobiček, ki ga vzdrževanje njegovega obrata nujno zahteva. Mesarji ne morejo samolastno postavljati nikakih cen. S sadjem je ljubljanski trg dobro založen, ravnotako z zelenjavo, jajci itd. Jabolka kg 8 do 10 K, jajca kos 150 K. Preizkušnje mleka v pretečenem tednu so izpadle zopet neugodno. Stranke naj nosijo v preizkušnjo samo dobro premešano mleko. — Današnje cene špecerijskega blaga so: Kava I. 84 do 96 K, III. 56 do 64 K, pražena kava I. 112 do 120 K, III. 70 do 80 K, rdeči sladkor 44 K, kristalni beli sladkor 52 kron, sladkor v kockah 56 K, riž I. 26 do 32 kron, II. 20 do 24 K, namizno olje 52 do 56 K liter, jedilno olje 48 do 52 K, vinski kis 5 do 5.60, navadni kis 4 do 4.40 K, mlet poper kg 64 K, sladka paprika 104 do 110 K, testenine I. 22 do 24 K, II. 19 do 22 K, liter petroleja 22 K. (Cena 56 K za sladkor že več dni ni več domača na ljubljanskem trgu. Cena sladkorju je sedaj 54 K po ljubljanskih prodajalnah. To liko v popravilo uradnega tržnega poročila. Op. uredn.)

Naša društva.

d Rekedelski dom. Jutri ob 11. uri pevska vaja. Ker se prično učiti poploma nove pesmi, sprejmejo se tudi novi pevci, ki žele pristopiti k društvenemu zboru. V ponedeljek zvečer ob 8. uri bode predavanje v dvorani. Predavanje bo zelo važno tudi za starejše člane!

d »Društvo sv. Bonaventure« franč. bogoslov. naznanja, da se napovedano predavanje »Francišek Asiški in Dante« ne bo vršilo radi nepričakovano nastalih ovir v nedeljo, 27. t. m., temveč pozneje.

d Šentjakobska prosveta. Jutri, ob 6. uri zvečer bo predaval prof. Vinko Šarabon o Carigradu. Predavanje bo pojasnjevalo več lepih skioptičnih slik. Vabimo!

d Frančiškanska prosveta (dramatski odsek) ima danes v soboto ob 6. uri zvečer skušnjo za obe igri. Prostor po navadi. — Načelnik.

Socialni vestnik.

o Hrv. Radiša in Amerika. »Radiša«, glasilo društva »Hrv. Radiše« v Zagrebu naznanja, da je društveni odbor sklenil, poslati v Ameriko svojega ravnatelja Štefana Jobsta, da med tamkajšnjimi hrvatskimi izseljenci zbere denar, ki je potreben, da društvo oživetvori svoje načrte: zgradi društveni dom, vzorne delavnice, okrevališča za vaje, ustanovi fond za inozemske ustanove itd. — Ravnatelj Jobst odpotuje v Ameriko sredi aprila t. l., že sedaj pa se je društvo pismeno in potom tiska obrnilo na ameriške Hrvate, da njegovemu prihodu pripravijo ugodna tla. V svoji poslanici naglašajo društveni odbor, da gre vse njegovo stremenje za tem, da Hrvatom na lastni zemlji ustanovi napredno Ameriko. 15 letno delovanje Hrv. Radiše opisuje poslanica tako-le: Društvo je v zadnjih dveh letih priredilo dve gospodarski razstavi, ki sta bili doslej največji svoje vrste na Balkanu. Društvo je po ulicah zbiral darove, da obleče otroke vdov, invalidov in druge sirote. Uredilo je vzorne delavnice za vzgojo poštenega obrtnega in trgovskega naraščaja. Okolu sebe zbira zapuščeno deco in jo uči pošteno živeti. Društvo sprejema pod svoje okrilje mladino, ki mu jo pošiljata policija in socialna skrb in dovajajo dobri ljudje, ki jih pobero na cesti in dovajajo k njim. Društvo podpira pravno in gmočno vrle mlade začetnike trgovce in obrtnike. Daje nagrade za najboljša vajeniška dela in bodri vaje na nadaljno izobraževanje in štedljivost. O prostem času zbiramo vaje okolu sebe, učimo jih tuje jezike in jih izobražujemo. Društvo ima samo dva

paragrafa: Delati in ne obupavati. Skrbeti za male in slabotne.

Kaj bi bilo, če se komunizem in socializem razpaseta v naši državi, Vam nabijole povesta brošuri »S kramponi in gorjajo« in »O ljubljena dežela Socialija«. Prva stane 7 K, več skupaj 6 K 50 v, druga 2 K več skupaj 1 K 50 v. Razpošilja jih Katoliška liga, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

Sokolsko vzgojo hočejo upeljati v naše šole. Kakšna bi bila taka vzgoja, Vam mojstrsko odkrije brošura

Ajmo mi Sekeli.

Berite jo vsi, ki Vam je bodočnost naše mladine in našega naroda na srečo. Razpošilja jo Katoliška Liga v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Izvod stane 5 K 50 v, več skupaj 5 K.

Odgovorni urednik Anton Marinček.

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

TVRDKA »INDUS« (K. Pollak)

rabi nujno nekaj izurjenih

ŠTEPARIC

za navadne čevlje. — Nastop takoj.

Nekaj za Vas!

Racionalno negovanje lepote.

Hočete li obrabiti in roke racionalno negovati, pege, mozole, opariti, hrupavo kožo mladostno in prožno napraviti, uporabljajte Fellerjevo pravo Elza-olajno in kožo-olajno pomado 15-16 K. Elza-olajno emulsijsko pomado 15-16 K. Pomado za ustnice 2- in 4- K.

Prvovrstno naravno negovanje las.

Rast las napreduje, kožo na glavi krepči, plešo in prerano osivelost preprečuje »elzerjeva prava Tannokina pomada za rast las, 1 veliki porcelanski lonček 15-16 K. Močno katanovo milo za glavo 14- K. Ogrska pomada za brke po 6- in 8- K. Neškodljiva olja za lase, orehovo olje mala steklenica 6- K, velika 30- K. Šampon za umivanje las 4- K.

Ideal vseh mil

je Fellerjevo Elza-olajno milo 19- K. Te-koče-olajno milo 12- in 15- K. Najboljši Glycerin 6- in 20- K. Vazelina po 3- K. 7- in 12- K. Neškodljivi puder za obraz v vrečkah po 5- K. Barvilo rdeče za obraz 10 pisem 20- K.

Najmočnejše francosko žganje

najboljša predvojna robamajna steklenica 15- K, velika 35- K. Elza-olajna Kolskavoda v steklenicah 7- in 35- K.

Puder gospe, katere se v to razume

je pravi dr. Klugerjev Hega-puder, bel, rosen, velike elegantne škatlice 24- K.

Proti potenju telesa

delujo zanesljivo Fellerjev Elza-olajni prašek 1 škatlica 10-50 K.

Kurja očesa

bradavice, trdo kožo, odpravi tako brzo in temeljito Fellerjev turistovski obliž »Elza« v škatljah po 5- K in 750 K in Fellerjev turistovski tinktura steklenica 10- K.

Kaj je »Elza Fluid« to zna vsaki!

6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici 42- K.

Finii parfemi

francoski, originalne steklenice 40- K; natehtnice od 20- K naprej. Sachet (ovitek dišavega praška za perilo) 8- K.

Proti mrčesom

kakor muhe, bolhe, stene, ruse, zanesljivo in temeljito delujo Elza mrčesni prašek, velika škatlica 15- K. Tinktura zoper stene 20- K. Napthalin od 2- K naprej.

Kaj se vsak dan potrebuje?

Angleški obliž 2- K. Ly-sotom 30- K. Popolni Irrigator najboljši 150- K. Pravi Lysol 30- K. Katra 3- K. Katrine kroglice 5- K. Anrika 6- K in 30- K. 28 amrkovim godu dišeči parjem za sobe 30- K. Konjak 30- K. Malinov sok 30- K. Kina želatino vino 30- K. Eseno za rum 7- in 35- K. Ki-neški čaj na tehnicno od 3- K naprej.

Miši in podgane!

Mišji strup 8- K. Strup zoper podgane 8- K in 10- K.

Pri vprašanjih

naj se priloži poštna znamka za odgovor.

Omet in poštnina

so računa posebej, toda najceneje. Čim več se na enkrat naroči, tem manj draže stroški to robo.

I. Naročila se adresirajo na: EVGEN V. FELLER, lekarna, Stubica donja, Elsatrg 245. Hrvatska.

Štiri milijone kron

zadene v najbolj srečnem slučaju igralce drž. razr. loterije.

Novo žrebanje

se vrši že 7. in 8. marca. Kdor v 2. razredu ni zadel, mora zamenjati srečke 2. razreda za nove srečke 3. razreda vsaj do 2. marca. Nova srečka stane kolikor stara: cela 192 K, polovica 96 K, četrtinka 48 K, osmina 24 K. Kdor doslej še ni igral, a hoče igrati v tretjem razredu, mora plačati srečke prvega, drugega in tretjega razreda, torej trikratni iznos.

Zadnja prilika. Nekaj srečk ima še na razpolago

Zadružna Gospodarska banka d.d.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta štov. 38, I. nadstr.